

SYSKONKVINTETEN FRÅN HÄGG

Anders Magnus Andersson, f 1839, med Hustru Lovisa Helena, f 1845, foto från deras Guldbrylllopsdag i Hägg, 13 okt 1914.

Nämndeman A M Andersson var en av Loftas större män och ägare till Hägg och Hässelstad. Fem barn hade han och ordnade så att alla sönerna fick var sitt lantbruk.

Hans far, Anders Olofsson var från Härnum, blev änklings och gifte om sig med systemern Lovisa. Det var hon som köpte in de första Häggårdarna dit de flyttade 1912.

Onkel, eller Algot som han egentligen hette, var född 1865 och älst i syskonskaran till Lovisa och Anders Magnus Andersson. Han läste mycket och ville kanske heta något litet finare, så han tog sig namnet Hägge. Han förblev ogift. Efter sin far ärvde han Hässelstad och han hade också Vinökalv en tid.

Så kom Emerentia som fick sin bostad på Hägg. Också hon förblev ogift, kanske för att man inte alltid fick gifta sig med den man ville.

Som nummer tre i syskonskaran kom Hjalmar som fick hand om Hägg och senare även Mejstad när han gifte sig med Signe Dahlgren

som var enda dotter. De fick fyra barn: Birger, riksdagsman som övertog Hägg, Margareta, Gunvor Bringfelt Linköping och Nanna Öquist i Stockholm.

Margareta gifte sig 1935 med Harald Dieker som då var lantbruksinspektör på Överums Bruks gårdar till 1943 och de har sedan 1948 arrendet på på Vitterhetsakademins vackra gods Stjärnsund vid Vätterns norra ände.

Brodern Sigurd var mer äventyrlig. Han ärvde Hjulby och hade också en stuga vid Bråviken. Fyra döttrar fick han. I samband med Krügerkraschen 1932 var det många som förlorade pengar. Sigurd hade aktier och allt försvann. De lämnade Hjulby och hyrde i gamla sparbankshuset i Björnsholm. Men brodern Algot på Hässelstad tyckte att det var bättre att Sigurd, som var mer lagd åt lantbruk, flyttade till Hässelstad. I stället kom nu Algot med sin hushållerska fröken Blomberg och fosterdottern Greta till banken i Björnsholm.

Seth var den femte brodern. Sex döttrar fick han och ärvde Gursten som dottersonen nu brukar.

Det var således en betydelsefull syskonskara i socknen med fin sammanhållning som innehade Hjulby, Hässelstad, Hägg, Gursten och senare även Mejstad och Vinökalv.

Algot och Sigurd Andersson ärvde Hässelstad tillsammans och Sigurd tog arrendet. Men de hade litet olika åsikter och så kom det sig att

Hässelstad blev till salu 1920 och Sigurd Cornell nappade. Det gick fort och Sigurd Andersson ville senare att köpet skulle återgå. Smedstorp innehades vid den här tiden av Seth Dahlgren. Men han behövde pengar och sålde mer skog än där fanns. På så sätt kom Hässelstad och Smedstorp att föras samman.

Hägg år 1900

Tvåvåningshuset till höger är den gamla huvudbyggnaden. Till vänster därom arbetarbostäder. Ladugården finns ej med på bilden. Den byggdes 1914, nya huvudbyggnaden 1926.

Maja och Birger Andersson flyttade från Mejstad till Hägg år 1948

Till vänster Björnsholm och till höger Hägg. Bilden tagen från Skallagsbergen (?).

Hägg 1905

Hägg till släkten 1843 genom Anders Olsson. Därefter genom arv o köp av sonen Anders M Andersson som innehade den till sin död 1922. Äg Hjalmar Andersson f 1870 son till Anders M Andersson och Lovisa Helena Jonsdotter g 1908 med Signe f Dahlgren.

Kartor över Hägg finns från 1770 och 1851. Där finns även kartor över rågångarna på Hägg/Förö/Rabo 1770 och 1795. Ett storskifte ägde rum på Hägg 1771 - 1775 samt 1851

Hos nämndeman Andersson på Hägg omkring år 1900.

Frv övr: Hjalmar, Signe, Gottfrida gm Sigurd, Seth, Emerentia, Algot.

Frv unr: Margareta, Birger, Anders Magnus, Elna (?), Anna, Lovisa, Ingrid

Snuset vid Hägg 1920 (nedan)

Till vänster om oxarna finns Häggs vattenkälla. Invid byggdes tvättstugan (brygghuset) som fortfarande finns kvar.

Oxparen på bilden kördes av August och Ture Johansson. Längst till höger skymtar rättaren Lundin och godsägaren själv, Hjalmar Andersson.

Hägg omkring år 1920 vid "Snusstorget" August o Ture Johansson, Lundin och HJ Andersson

På 1940-talet revs en backstuga där nuvarande stugan Guvstadsberg, det gulmålade huset, ligger. Backstugan beskrevs av Einar Eriksson i Hägg år 1982 på följande sätt:

"En liten ryggåsstuga; Där va ett enda rum med öppen spis. Där elda med ris. Han som bodde där stack te Amerika 1910." Algot Retzman, son till Johan Edvard som var skräddare i

Hägg, emigrerade till Amerika omkring 1910. Folke Karlsson i Harg berättar 1982: "Jag har varit med o rivit de gamla arbetarbostäderna te bondgårdarna (i Hägg). En liten fyrkantig kåk rev vi o byggde nytt. Den va byggd av bräder o tegel på insidan."

Stugan hade på senare tid använts för att hysa hantverkare, sadelmakare och kringvandrande.

Hägg flygfoto ca 1950, huvudbyggnaden till höger byggdes 1926

Till vänster utanför bilden ligger logen vid ån där kraftverket byggdes omkring 1920. Där var så fint, men strömmen räckte inte till så mycket. Det drogs några ledningar till Björnsholm för belysning och så användes strömmen för mjölkmaskinerna. Vattnet dämades upp vid niotiden på kvällen och så släppte man på vattnet fram mot femtiden på morgonen när det var dags att mjölka. Elverket sköttes av Lundin.

Vissa år hyrdes ett sågverk som ställdes upp på gårdet mot Lofta. Hägg hade, jämte Åkerholm, en av de första traktorerna i Lofta omkring 1921. Astrid på Nyholms far, Konrad Karlsson, var traktorskötare.

Brygghuset i svängen nedanför Långbacken byggdes på tidigt 30-tal. Där fanns tidigare en djup brunn med vev ock kedja där man vevade upp vatten till oxarna och till gården. Den finns ännu kvar övertäckt något ovanför brygghuset.

På andra sidan vägen, där backen börjar, låg *Landsvägsstugan* som nu är riven.

Josef Haglings gård, till höger i bild, köptes senare av Birger Andersson men husen behölls och ärvdes av Josefs bror Einar Eriksson som var gift med Märta.

Birger Andersson Hägg, Margareta g Dieker, Greta Koos, Gunvor g Bringfelt och Olle Halldin